

Breukelen en omgeving in foto's uit omstreeks 1900: aanvullingen en correcties

Van diverse zijden kregen wij aanvullingen en correcties op het Themanummer "Breukelen en omgeving in foto's uit omstreeks 1900" (jaargang 11, nr. 2, 1996):

Afb. 18, blz. 75 en 95. "Herder Johannes Buitenhuis van de boerderij Vechtstroom". Nader onderzoek bracht aan het licht dat boer Buitenhuis steeds een herder in dienst had; waarschijnlijk staat een van hen op deze foto. Afhankelijk van de datering zijn er de volgende mogelijkheden: Johan van den Heuvel (1896 - 1898), Gijsbert Donselaar (1898 - 1899), Hermanus Jansen (1899 - 1900), Gijsbertus Hey (1900 - 1901), Cornelis Spijkhoven (1901 - 1902), Klaas van Heerd (1902 - 1903) of Gerrit Hey (1903 - 1904).

Afb. 20, blz. 76 en 95. "Polderdijk, vermoedelijk in Kortrijk" werd door enkele buurtbewoners in Portengen-Noord gesitueerd, en wel van het Armenland in zuidelijke richting.

Afb. 29, blz. 81 en 95. Het bijschrift "Vissende boer" kan aangevuld worden met "aan de Scheendijk-Zuid bij de kruising met de Meent". Henk van Walderveen herinnerde zich deze locatie van een studie voor een schilderij van Ligtelijn uit omstreeks 1920, die gepubliceerd is in ons tijdschrift (jaargang 4, nr. 4, blz. 202). Het hek, de boom en de brug zijn daarop eveneens duidelijk te herkennen; het publicatiebord van de polder Proosdij ontbreekt echter bij Ligtelijn.

Afb. 31, blz. 82 en 95. "Boer met juk te Portengen-Noordeinde" moet zijn "Boer met juk te Portengen-Zuideinde". De heer E. Verbrugge, Portengen 30, wees ons op deze fout en zei dat de afgebeelde boerderij nu het adres Portengen 29 heeft en eigendom is van de familie Hoogendoorn. Een gesprek met Arie Hoogendoorn (geb. 28.7.1913) en wonend Portengen 28 leerde ons dat de afgebeelde boerderij al bewoond werd door zijn grootvader Hendrik Hoogendoorn (geb. 8.6.1817, overl. 9.9.1880) en toen de foto gemaakt werd, door diens weduwe Margje Stam (geb. 8.10.1826). Aries vader, Simon (Sijmen) Hoogendoorn (geb. 22.12.1865) was veekoopman en kwam na zijn huwelijk in 1904 op de ouderlijke boerderij wonen, die de naam Koop Lust kreeg (de naam staat nu op het hek). Het metselwerk van de brug is later vernieuwd, waarbij de boog is vervangen door een rechte betonnen plaat. Sijmens zoon Dirk Kors (geb. 19.5.1915) nam de boerderij over. Nu boert zijn neef er, een zoon van Arie Hoogendoorn. De boer met het juk en de houten melkimmers is de oude Floris (Floor) Brouwer (geb. 18.10.1839, overl. 27.10.1917), een vrijgezel die bij zijn broer Arie bij de Portengense brug in de gemeente Breukelen-Nijenrode woonde. Op de omstreeks 1900 genomen foto keert hij terug van zijn weiland waar hij de koeien gemolken heeft. Zijn erfgenaam en neef, de jonge Floor Brouwer, (geb. 30.8.1882), liet daar een boerderijtje zetten dat nu het huisnummer 28 heeft.

Afb. 49, blz. 91 en 96. "(. .) De molen is later vervangen door een mechanisch gemaal" moet zijn: "De molen is direct na de watersnood van 1926 vervangen door een machinegemaal".

Afb. 50, blz. 92 en 96. "De Heycop tussen Portengen en Breukelen. Rechts in de verte de watermolen van de polder Kortrijk". De heer E. Verbrugge twijfelt, waarschijnlijk terecht, aan de juistheid van het bijschrift. Volgens hem is hier geen zonsopgang, maar zonsondergang gefotografeerd. Bovendien was de Kortrijker molen vanaf de Portengense brug niet zichtbaar vanwege de tussenliggende begroeiing en bebouwing. De foto is echter niet vanaf Portengen in westelijke richting genomen, want de Spengense molen zou meer naar rechts op de foto moeten staan en de Heycop is ook minder breed dan op de foto. De locatie is dus nog onbekend.

Afb. 54, blz. 94 en 96. "De watermolen aan de Broekdijk in de polder Otterspoorbroek (later afgebroken)" moet zijn: "De watermolen aan de Broekdijk in de polder Otterspoorboek. In 1927 afgebroken en vervangen door een gemaal, dat dienst heeft gedaan tot 1947. Achterin Otterspoorbroek was kort na de Tweede Wereldoorlog een nieuw gemaal gebouwd aan de Haarrijn, een 1400 meter lange vliet naar de Vecht".

Henk J. van Es